

PAPER DETAILS

TITLE: In Treatment dizisinin psikolojik danismanlik meslek etigi bakis açisiyla içerik analizinin yapılması: Nitel bir çalışma

AUTHORS: Rahsan Sivas Cetinkaya

PAGES: 501-526

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/360869>

In Treatment dizisinde psikolojik danışmanlık etiğine ilişkin durumlar: Betimsel bir inceleme

Rahşan Siviş-Çetinkaya¹

Geliş Tarihi: 2017-03-04

Kabul Tarihi: 2017-08-14

Öz

Bu çalışmada, HBO kanalı dizilerinden In Treatment'ın birinci sezon bölümlerinin psikolojik danışmanlık meslek etiği bakış açısıyla betimsel bir incelemesi yapılmıştır. ACA (2014) etik kodlarındaki kategorilerin rehberliğinde yapılan betimsel incelemeye göre, dizide en fazla sınırlar ve çift yönlü ilişkilerle ilgili etik durumlar gözlemlenmiş, ikinci sırada gizlilik ve üçüncü sırada mesleki sorumluluk konularıyla ilgili etik durumlara rastlanmıştır. Dizide gözlemlenen bu etik durumlar, alan yazınındaki ilgili araştırma bulguları ışığında tartışılmıştır. In Treatment dizisinin Psikolojik Danışma ve Rehberlik lisans programlarında zorunlu ders olan Meslek Etiği ve Yasal Konular derslerinde ve lisansüstü meslek etiği derslerinde yaşantısal bir öğrenme yöntemi olarak kullanılmasına yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik danışmanlık meslek etiği, Meslek Etiği ve Yasal Konular, yaşantısal öğrenme yöntemleri, doküman incelemesi, etik ikilemler

¹ Doç. Dr., Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Psikolojik Danışma ve Rehberlik Bölümü, srahsan@uludag.edu.tr

Ethical situations as observed on *In Treatment*: A Descriptive Content Analysis

Submitted by 2017-03-04

Accepted by 2017-08-14

Abstract

This study presents a descriptive content analysis of the First Season of HBO TV Series *In Treatment* from a counseling ethics perspective. The descriptive content analysis guided by the categories of ACA (2014) code of ethics showed that ethical situations regarding boundaries and dual relationships were the most prevalent on the show, followed by situations involving confidentiality, and professional responsibility. Findings are discussed in the light of previous research regarding the observed ethical issues in the show. Recommendations regarding the show's use as an experiential learning method in undergraduate and graduate counseling ethics courses is proposed.

Key words: Counseling ethics, ethical and legal issues in counseling, experiential learning methods, document analysis, ethical dilemmas

Giriş

Psikolojik danışmanlık meslek etiği, psikolojik danışma ve rehberlik (PDR) alanında büyük bir öneme sahiptir. Uluslararası ve ulusal meslek örgütlerinden Amerikan Psikolojik Danışmanlık Derneği [American Counseling Association, (ACA, 2014)]; Amerikan Okul Psikolojik Danışmanları Derneği [American School Counselor Association (ASCA, 2010)]; Uluslararası Psikolojik Danışmanlık Derneği [International Association for Counselling (IAC, 2017), British Association for Counselling and Psychotherapy (BACP, 2016) ve Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği (Türk PDR-Der, 2006), etik uygulamalar için mesleğin uygulayıcılarına yol göstermeyi hedeflemektedir. Yurtdışında psikolojik danışman eğitimi programlarını denetleyen Psikolojik Danışma ve İlgili Programların Akreditasyonu Kurulu [Council for Accreditation of Counseling and Related Educational Programs (CACREP, 2016)] gibi akreditasyon kuruluşları ve ülkemizdeki yükseköğretim programlarının müfredatlarını düzenleyen Yükseköğretim Kurulu (YÖK, 2007) gibi kuruluşlar, psikolojik danışman eğitiminde meslek etiğinin öğretimine önem vermektedirler. CACREP (2016), tüm psikolojik danışman eğitimi programlarında meslek etiği konulu ayrı bir dersin verilmesini şart koşmakta, ayrıca müfredattaki tüm derslerde etik bilgi ve beceriler vurgusunun getirilmesini gerekli görmektedir. YÖK (2007) ise, tüm lisans düzeyindeki PDR programlarının sekizinci akademik döneminde iki kredilik kuramsal bir ders olan Meslek Etiği ve Yasal Konular dersinin verilmesini şart koşmaktadır.

Psikolojik danışmanlık meslek etiği eğitiminde, temelde psikolojik danışman adaylarının etik ikilem durumlarını tanıyabilmeleri ve gelecekte bu tür durumlara hazırlıklı olabilmeleri amaçlanmaktadır (Urofsky ve Engels, 2003). Ulusal ve uluslararası alan yazınındaki görgül araştırmalar (Çetinkaya, 2015a, 2015b; Gibson ve Pope, 1993; Kolay-Akfert, 2012; Neukrug ve Milliken, 2011), etik ikilemlere en fazla sınırlar ve çift yönlü ilişkiler ile gizlilik ve danışan mahremiyetinin konu olduğunu göstermektedir. Çift yönlü ilişkiler ve gizlilik gibi ACA (2014) etik kodlarında yer alan diğer konular olan mesleki sorumluluk, diğer uzmanlarla ilişkiler, ölçme ve değerlendirme etiği, bilimsel araştırma ve yayın etiği, kültürel duyarlılıkla ilgili etik konularınsa, alan yazınında son derece sınırlı biçimde araştırılmış oldukları görülmektedir.

ACA (2014) etik kodlarında psikolojik danışma ilişkisi kapsamında değerlendirilen, BACP (2016) etik kodlarında ise iyi uygulama başlığı altında ele alınan sınırlar ve çift yönlü ilişkiler, etik ikilemlerin sıklıkla yaşandığı konuların başında gelmektedir (Gibson ve Pope, 1993; Corey ve diğ., 2007). Sınırlar hem danışan ve danışman arasındaki, hem de danışma

ilişkisi etrafındaki profesyonel çevreyi belirlediği varsayılan fiziksel ve psikolojik hudutlar (Sperry, 2006) olarak tanımlanmaktadır. Çift yönlü ilişkilerse, danışma ilişkisiyle eşzamanlı ya da birbirini takip eden zamanlarda kurulan psikolojik danışma ilişkisi dışındaki ilişkilere (Zur, 2004) verilen addır. *Rol harmanlama* (Corey ve diğ., 2007) olarak da bilinen bu durum, psikolojik danışmanın, danışanla danışman rolü dışında başka rolleri de üstlenmesi anlamına gelmektedir. ACA (2014) etik kodları, sınırlar ve çift yönlü ilişkiler konusunu psikolojik danışma ilişkisi kapsamında ele almaktadır. Bu bağlamda, esnek bir yaklaşımla *potansiyel yararı* olan bazı ilişkiler (ör. danışanın mezuniyet törenine gitmek) etik kabul edilirken; bazı çift yönlü ilişkiler (ör. danışanla duygusal ve cinsel ilişkiler, iş arkadaşlarına ya da süpervizyon verilen kişilere danışma yapmak) hiçbir koşulda etik kabul edilmemektedir. Bu tür ilişkilerde, yardım ilişkisinin ve süpervizyon ilişkisinin doğasında bulunan güç farklılığı (Pearson ve Piazza, 1997) nedeniyle özellikle yardım alanın incinebilir ve istismara açık bir durumda olduğu düşünülmektedir.

Sınırlar ve çift yönlü ilişkiler konusu, hediye alma ve verme (Gerig, 2004), ücret, kendini açma, fiziksel temas ve erotik olmayan dokunma (Corey ve diğ., 2007; Foster ve Black, 2007; Zur, 2006) gibi durumları da içine alan geniş kapsamlı bir konudur. Araştırmalar, çift yönlü ilişkilerle ilgili etik ikilemlerin çok fazla yaşandığını (Tarvydas ve Barros-Bailey, 2010), küçük yerlerde yaşayan psikolojik danışmanların yakınlarına psikolojik danışma yaparak çift yönlü ilişkilere girmek zorunda kaldıklarını (Nigro, 2004) göstermektedir. Hem cinsel (Lamb, Catanzaro ve Moorman, 2003; Neukrug ve Milliken, 2011; Pope, Keith-Spiegel ve Tabachnick, 2006), hem de cinsel olmayan (Çetinkaya, 2015a; Gibson ve Pope, 1993; Nigro ve Uhleman, 2004) çift yönlü ilişkilerin erkekler tarafından daha fazla etik kabul edildiğine yönelik cinsiyet farklılığı bulguları da araştırmalarla ortaya konmaktadır.

Psikolojik danışmanın kendini açması da, sınırlar ve çift yönlü ilişkiler kapsamında değerlendirilmekte olan bir konudur. Geleneksel yaklaşımlar (örneğin psikanalitik kuram) açısından bakıldığında, psikolojik danışmanın kendini açmamasını gerekli görmekte, bu şekilde danışan için boş bir ekran olunacağı ve aktarıma olanak sağlanarak müdahaleye zemin hazırlanabileceği düşünülmektedir (Corey, 2008). Daha hümanist yaklaşımlar açısından bakıldığında ise (örneğin danışan merkezli kuram), psikolojik danışmanın kendisini açmasının eşitliğin, saydamlığın bir göstergesi olduğu ve güven oluşumuna yardımcı olacağı savunulmaktadır (Zur, 2009). Bu durumda, kendini açmanın etik biçimde yapılması önem kazanmaktadır. Farklı yazarlar (Corey ve diğ., 2007; Pope ve Keith-Spiegel, 2008; Zur,

2006), kendini açmanın sadece danışan yararı için yapılması, danışanı yük altında bırakacak ya da onu sıkıntıya sokacak bilgiler içermemesi konusunda birleşmektedir.

Etik ikilemlerin en fazla yaşandığı konular arasında bulunan ve alan yazınında geniş biçimde ele alınan gizlilik ve mahremiyet konusu, meslek etiğindeki sadakat ilkesi ile gizlilik kuralının uzantısı olarak görülmektedir (Beauchamp ve Childress, 2001). Güncel yaklaşımlar (ACA, 2014; ASCA, 2010), danışan ya da başkaları için ciddi ve öngörülebilir bir zarar söz konusu olduğunda ya da yasalar gerektirdiğinde *koruma* ve *uyarma* (Koocher ve Keith-Spiegel, 1998) görevi üstlenilerek gizliliğin dışına çıkılmasını gerekli görmektedir. Psikolojik danışma ortamında alınan bilgilerin gizliliği ve danışan mahremiyeti, özellikle reşit olmayan danışanlarla çalışan psikolojik danışmanların sıkça ikilem yaşadıkları konuların başında gelmektedir. Yapılan araştırmalar, gizliliğin Türk psikolojik danışmanlar için de önemli etik ikilem konularının başında geldiğini göstermektedir (Çetinkaya, 2015b; Kolay-Akfert, 2012). Çocuk ve ergenlerle çalışan okul psikolojik danışmanlarının daha çok riskli öğrenci davranışları (ör. şiddet, kürtaj, madde kullanımı gibi) ya da çocuğun cinsel istismarı, adam öldürme, intihar gibi durumlar söz konusu olduğunda (Lazovsky, 2008; Moyer ve Sullivan, 2008) gizliliğin dışına çıkma eğiliminde olduklarını göstermektedir. Ülkemizde, yasalar (Türk Ceza Kanunu, 2004) 15 yaşını tamamlamamış çocuğa yönelik her türlü cinsel davranışı çocuk cinsel istismarı suçu olarak tanımlamakta ve bu suçla ilgili yasal bildirim zorunluluğu bulunmaktadır.

Sözü edilen etik konuların hem etik kodlarda (ACA, 2014; ASCA, 2010; Türk PDR-Der, 2006), hem de meslek etiği ders kitaplarında ayrıntılı incelenen konuların başında geldikleri görülmektedir. Meslek etiği konusunda önde gelen yazarlar, etik kodların öğretiminden çok, kodların altında yatan bu konuların içselleştirilmesinin (Betan, 1997; Jordan ve Meara, 1990; Pedersen, Draguns, Lonner ve Trimble, 2002) daha önemli olduğunu savunmaktadır. Bunun yapılabilmesi için de, meslek etiği öğretiminde ders anlatımının yanında filmler, rol oynama, günlük tutma, küçük tartışma grupları gibi yaşantısal yöntemlerin kullanılması çeşitli yazarlar (Abramovitch, 2007; Corey ve diğ., 2005; Doğan, Ercan, Koç, Topkaya ve Meydan, 2009; Zur, 2016) tarafından sıklıkla önerilmektedir. Bu sayede kuramsal bilgilerin, sembolik örnekler ya da ikinci elden/dolaylı yaşantılar yardımıyla içselleştirilmesinin kolaylaşması beklenmektedir. Meslek etiğinin öğretiminde Can Dostum [Good Will Hunting (Corey ve diğ., 2005)], Antwone Fisher, Sıradan İnsanlar (Ordinary People), Bay Jones (Mr. Jones), Temel İçgüdü (Basic Instinct), Dalgaların Prensi (Prince of Tides) gibi filmlerin (Zur, 2016) izlenmesi önerilmektedir. Meslek etiğinin öğretiminde yaşantısal yöntemlerin (günlük tutma, kitap ayracı yapma gibi) kullanıldığı sınırlı sayıda

görgül araştırmadan (Warren, Zavaschi, Covello ve Zakaria, 2012; Zakaria, 2013) elde edilen nitel veriler, öğrencilerin bu öğrenme deneyimini oldukça olumlu biçimde değerlendirdiklerini ve yararlı bulduklarını göstermektedir. Ülkemizde yapılan yeni bir deneysel araştırmaya (Çetinkaya, 2017) göre ise, PDR yüksek lisans düzeyinde verilen Meslek Etiği dersinde bu dizinin kullanımının etkililiğine dair nitel bulgular elde edilmiştir. Öğrencilerden elde edilen nitel bulgular ise, bu dizinin eğlenceli ve akılda kalıcı bir öğretim yöntemi olduğunu göstermiştir.

Ülkemizde Meslek Etiği ve Yasal Konular dersinin öğretiminde, henüz geleneksel ders anlatımı yönteminin dışındaki yaşantısal yöntemlerin uygulamaya katılmadığı yapılan yeni bir araştırmayla (Çetinkaya, 2015c) ortaya konmuştur. Meslek Etiği ve Yasal Konular dersinde işlenen kuramsal konulara In Treatment gibi bilinen bir dizideki sembolik örneklerden oluşan bir altyapı oluşturulması ihtiyacı, bu konuda yapılacak ayrıntılı bir inceleme çalışmasına gereksinim doğurmuştur. Bu araştırmanın bulgularının, Meslek Etiği ve Yasal konular dersinde dizinin izlenmesi ve gözlemlenen etik durumların kavramlaştırılması gibi yaşantısal öğrenme etkinliklerine kaynaklık etmesi beklenmektedir. Ayrıca, PDR lisans ve lisansüstü öğrencilerinin müfredat dışı bir etkinlik olarak bu diziyi izlemelerinde onlara meslek etiği bakış açısını sunacak bir başvuru kaynağı olması beklenmektedir. Bu çalışmanın, lisans ve lisansüstü düzeyde meslek etiği öğretiminde dizinin yaşantısal bir öğrenme yöntemi olarak kullanılmasının etkisini incelemek isteyen araştırmacılara, uygulama programını geliştirmelerinde kaynaklık etmesi de beklentiler arasında yer almaktadır. Daha önce gerek ulusal, gerekse uluslararası psikolojik danışmanlık meslek etiği alan yazınında etik durumlar açısından zengin örnekler barındıran In Treatment dizisinin herhangi bir sezonunun ya bölümünün etik bakış açısıyla incelenmediği göz önüne alındığında, bu çalışmanın alan yazınında önemli bir ihtiyacı karşılayacağı düşünülmektedir.

Bu araştırmada, meslek etiğine ilişkin durumları zengin bir biçimde barındıran HBO dizilerinden In Treatment'ın ilk sezon bölümlerinin etik durumlar açısından incelenmesi ve meslek etiği öğretimi için bir altyapı oluşturulması amaçlanmıştır. Bu amaçla, çalışmada betimsel analiz yöntemi ile ACA (2014) etik kodları kategorileri rehberliğinde doküman incelemesi yapılmıştır. Sonuçlar kısmında, gözlemlenen etik durumlar (etik ihlaller ve etiğe uygun davranışlar) ilgili etik konu kapsamında ele alınmaktadır.

Yöntem

Araştırmanın modeli:

Bu araştırmada, HBO dizilerinden In Treatment'ın ilk sezon bölümlerinin psikolojik danışmanlık meslek etiği ile ilgili durumlar açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Buna bağlı olarak bu çalışma bir doküman inceleme çalışmasıdır. Doküman incelemesi (Şimşek ve Yıldırım, 2016), nitel araştırmalarda araştırılan konuda bilgi içeren yazılı, sözlü ya da görsel-işitsel (video, film vb.) kaynakların incelenmesini içermektedir. Yapılan doküman incelemesine konu olan dizinin bu bölümleri, ACA (2014) etik kodları kategorileri rehberliğinde betimsel analiz yöntemi ile analiz edilerek kategoriler, temalar ve alt temalar belirlenmiştir.

Örneklem:

Araştırmanın verilerini, 2008 yılında ABD'de HBO kanalı tarafından haftada beş gün, yaklaşık 25 dakikalık bölümler hâlinde verilen In Treatment dizisinin birinci sezonu (toplam 43 bölüm) oluşturmuştur. Dizi bölümleri araştırmacı tarafından DVD üzerinden, orijinal dilinde (İngilizce) izlenmiştir. Araştırma için bu dizinin seçilme nedeni, dizinin psikolojik danışmanlık etiği ile ilgili önemli konularda (ör. sınırlar, çift yönlü ilişkiler, gizlilik ve mahremiyet, mesleki sorumluluk gibi) örnekleri zengin biçimde barındırmasıdır. In Treatment, Paul Weston adında, Baltimore şehrinde banliyöde güzel bir evde yaşayan ve ev-ofis şeklinde çalışan, ellili yaşlarında bir psikoloğun danışanlarıyla yürüttüğü psikolojik danışma oturumlarını konu alan bir HBO kanalı dizisidir (Internet Movie Data Base, 2008). Haftada beş gün, yaklaşık 25 dakikalık bölümler hâlinde yayınlanan dizide, her bölümde ayrı bir oturum konu edilmektedir. Haftanın dört ayrı günü farklı danışanlarla yürütülen psikolojik danışma oturumlarından sonra, beşinci günde Paul'ün üniversite yıllarından hocası olan Gina'ya gittiği oturumlar yer almaktadır. Birinci sezonda toplam 43 bölüm bulunmaktadır.

Paul'ün birinci sezondaki danışanları sırasıyla şöyledir: a) Erkeklerle ilişkileri sorunlu, çekici ve genç bir kadın olan anesteziist Laura; aynı zamanda Paul'e aşiktir; b) Irak'ta aldığı emrin yanlış hedefi göstermesi nedeniyle bir okulu vuran ve Iraklı 16 çocuğun ölmesine sebep olan, mükemmelliyetçi savaş pilotu Alex; c) Bisikletiyle yaptığı kaza nedeniyle sigorta şirketi tarafından intihar eğiliminin uzman görüşü ile araştırılması istenen, anne-babası boşanmış, sorunlu bir ergen olan 16 yaşındaki jimnastikçi Sophie; d) Beş yıl kısırlık tedavisi görüp tedaviyi bıraktıktan sonra gebe kalan, ancak kadının mevcut gebeliği sonlandırmak istemesi konusunda çatışan evli çift Amy ve Jake. Haftanın son oturumu ise, Paul'ün geçmişte uzun

yıllar boyunca süpervizörlüğünü yapmış, ancak Paul'ün anlaşmazlıklar yaşayıp süpervizyonu bıraktığı Gina'dır. Paul, artık emekli olan Gina'ya *konusmak* amacıyla gitmektedir. Paul'ün Kate adında, sorunlu bir evliliğinin olduğu eşi de zaman zaman diziye dâhil olmaktadır. Paul ve eşi biri 17, diğeri dokuz yaşında olan ve yanlarında yaşayan, diğeri üniversite öğrencisi olan ve aileden uzakta yaşayan üç çocuk sahibidir.

Nitel verilerin analizi:

Alan yazınında film, video, televizyon programı gibi görsel ve işitsel malzemelerin betimsel analizi konusunda başvuru nitel araştırma yöntemleriyle ilgili kaynaklar (Flick, 2014; Rose, 2000), izlemeyi takiben yazılı aktarım (transfer) yapılmasını ve bu aktarılan içerik üzerinden de kodlama yapılarak kavramsal temaların oluşturulmasını önermektedir. Buna uygun olarak dizinin ilk sezonunun her bir bölümü, çalışmanın yazarı tarafından psikolojik danışmanlık meslek etiği bakış açısıyla izlenmiş, her bir bölüm izlenirken bölümde gözlemlenen etik durumlar bir günlüğe (journal) yazılı içerik olarak aktarılmıştır. Günlükteki içerik üzerinde yapılan kodlama ile kategori, kavramsal tema ve alt temaların oluşturulması gerçekleştirilmiştir. ACA (2014) etik kodları kategorileri olan a) psikolojik danışma ilişkisi (sınırlar ve çift yönlü ilişkiler; değerler, aydınlatılmış onam), b) gizlilik ve mahremiyet, c) mesleki sorumluluk, d) diğer uzmanlarla ilişkiler, e) ölçme, değerlendirme ve yorumlama, f) süpervizyon, eğitim ve öğretim, g) araştırma ve yayın etiği, h) uzaktan psikolojik danışma, teknoloji ve sosyal medya, ı) etik sorunların çözümü kategorileri rehber olarak kullanılmıştır. Hiçbir kategoriye girmeyen durumlar içinse “Diğer” kategorisine yer verilmiştir.

Geçerlik ve güvenirlik önlemleri:

Bu çalışmada verilerin araştırmacı tarafından tek başına analiz edilmiş olması, araştırmanın önemli bir sınırlılığıdır. Bu nedenle, çalışmanın inandırıcılığını artıracak yönde bazı önlemler alınmıştır. Nitel araştırmalarda geçerlik yerine inanılrlık, güvenirlik yerine de güvenilebilirlik (Başkale, 2016) kavramları önerilmektedir. Lincoln ve Guba (1985), inanılrlık için uzun süreli etkileşim ve ısrarlı gözlem, güvenilebilirlik içinse kodlayıcı sayısını artırma gibi başlıca önlemleri önermektedir. Bu bağlamda verilerin geçerliğine ilişkin alınan en temel önlem, verilen analizinde ayrıntılı ve derinlemesine inceleme yapılmış olmasıdır. Bu amaçla, kimi etik durumların incelemesinde ilgili kısmın tekrar izlenmesi, daha dikkatli dinlenmesi ve üzerinde düşünülmesi gibi yollar izlenmiştir. Bunlara ek olarak, verilerin iç geçerliği, sonuçlar kısmında sunulan her etik kategori ya da temanın altında, dizide gözlemlenen ilgili olayın açıklanmasıyla ve doğrudan alıntılar ile sağlanmaya çalışılmıştır. Güvenilebilirlik bağlamında

önemli bir önlem olan kodlayıcıların artırılması ise, verilerin araştırmacı tarafından tek başına analiz edilmiş olması nedeniyle bu araştırmanın önemli bir sınırlılığı olarak görülmektedir. Bu nedenle kodlayıcılar arası güvenirlik katsayısı bulma çalışması da yapılamamıştır.

Araştırmacının rolü:

Araştırma verilerinin geçerliğini güvenceye almada, araştırmacının konuyla ilgili uzmanlığı, geçmiş, nitelikleri önemli bulunmaktadır (Shenton, 2004). Araştırmacı, 2007 yılından beri lisans ve lisansüstü düzeyde psikolojik danışmanlık meslek etiği dersi vermektedir. Bu konuda yazılmış Türkçe bir kitabı ve uluslararası SSCI indeksinde taranan önemli dergilerde yayınlanmış görgül araştırmaları bulunmaktadır. Ulusal alan yazınında bulunan psikolojik danışmanlık meslek etiğiyle ilgili nadir görgül araştırmalar, araştırmacı tarafından yapılmıştır. Ayrıca, dizi Amerika'da geçtiğinden ve araştırmacı da diziyi orijinal dilinde izlediğinden, bu çalışmada araştırmacının yabancı dil düzeyi ve kültüre aşinalığı da başka önemli bir konu olmaktadır. Araştırmacı, çok iyi düzeyde İngilizce bilmekte ve Amerikan kültürüne özgü durumları tanıyacak kadar orada yaşama deneyimine sahip bulunmaktadır.

Bulgular

Betimsel analiz ışığında, dizide gözlemlenen etik durumlar (etik ihlaller veya etiğe uygun davranışlar) kategori, tema ve alt temalar hâlinde sırasıyla ele alınmaktadır.

Dizide gözlemlenen etik durumlara ilişkin kategori, tema ve alt temalar: Yapılan betimsel analiz sonucunda dizide psikolojik danışma ilişkisi, gizlilik ve mahremiyet, ve mesleki sorumluluk kategorilerinde etik durumlara rastlanmıştır. Bu kategoriler arasında, psikolojik danışma ilişkisi (n=71, % 69.60) konusundaki etik durumlar ilk sırada yer almıştır. Gizlilik ve mahremiyet (n=21, % 20.58) konularındaki etik durumlarsa ikinci sırada yer almıştır. Mesleki sorumluluk (n=10, % 9.80) konusundaki etik durumlar, üçüncü sırada gelmiştir. Bu etik durumlar (etik ihlaller ya da etiğe uygun davranışlar) aşağıda ilgili başlıklar altında açıklanmaktadır. Tablo 1'de, dizide gözlemlenen etik durumların (kategori, tema ve alt temalar) frekans ve yüzdeleri ayrıntılı biçimde sunulmaktadır.

Tablo 1. *Dizide Gözlemlenen Etik Durumların Frekans ve Yüzdeleri*

Etik durum	N	%
Psikolojik danışma ilişkisi	71	69,60
Sınırlar ve çift yönlü ilişkiler	68	66,66
Kendini açma	13	12,75
Duygusal/cinsel çift yönlü ilişkiler	9	8,82
Mesleki çift yönlü ilişkiler	9	8,82
Oturumlarda yeme-içme	8	7,84
Ev-ofis çalışma	8	7,84
Hediye alma-verme	4	3,92
Telefon kullanma	4	3,92
Fiziksel temas	4	3,92
Ücret alma	3	2,94
Fiziksel yakınlık	2	1,96
Oturum süresi	2	1,96
Danışanlara cep telefon numarasını verme	2	1,96
Aydınlatılmış onam	3	2,94
Gizlilik ve mahremiyet	21	20,58
Danışan mahremiyeti	12	11,76
Koruma ve uyarma görevi	5	4,90
Çocuk cinsel istismarı	3	2,94
Reşit olmayan danışanların cinsel aktivitesi	1	0,98
Mesleki sorumluluk	10	9,80
Psikolojik danışman rahatsızlığı	9	8,82
Tükenmişlik	7	6,86
Karşı aktarım	2	1,96
Mesleki yetkinlik	1	0,98
Toplam	102	100

Psikolojik danışma ilişkisi. Dizide gözlemlenen psikolojik danışma ilişkisi kategorisindeki etik durumlar, sınırlar ve çift yönlü ilişkiler ($n = 68$, % 66.66) ve aydınlatılmış onam ($n = 3$, % 2.94) temalarını kapsamaktadır.

Sınırlar ve çift yönlü ilişkiler. Sınırlar ve çift yönlü ilişkiler teması kapsamındaki alt temalar arasında ilk sırayı kendini açma ($n = 13$, % 12.75), ikinci sırayı mesleki ve duygusal/cinsel çift yönlü ilişkiler (her biri $n = 9$, % 8.82) almıştır. Oturumlarda yeme-içme ve ev-ofis çalışma (her biri $n = 8$, % 7.84) alt temaları ile ilgili etik durumlar üçüncü sırada yer almıştır. Psikolojik danışmanlar için önemli etik ikilemlerden biri olan hediye alma ve verme ($n = 4$, % 3.92) konusu ise dördüncü sırada yer almıştır. Sınırlar ve çift yönlü ilişkiler

teması kapsamında gözlemlenen etik durumlar, ilgili oldukları alt temaya göre aşağıdaki örneklerle ayrıntılı açıklanmaktadır.

Kendini açma: Laura'nın kendisini isteyip istemediği sorusuna Paul'ün "Hayır" diye cevap vermesi (Bölüm 6), özel hayatıyla ilgili soruları genel cevaplarla karşılaması (Bölüm 6 ve 7); Sophie'nin ilişkiye girdiği çocuk için "Pislik" demesi (Bölüm 8), Paul'ün annesinin depresyonu ve intihar eğilimi ile ilgili paylaşımları (Bölüm 16, 32, 33), Paul'ün danışan yararına olacak anekdotlar paylaşması (Bölüm 7 ve 17), Gina'nın Paul'e "Aşk her kuralın, etiğin üstündedir" demesi (Bölüm 40).

Duygusal/cinsel çift yönlü ilişkiler: Paul'ün Laura'nın ona aşık olduğunu ve onu istediğini söylemesine, meslek etiğinden bahsederek "Ben senin için bir seçenek değilim" demesi (Bölüm 1), Paul'ün Gina'ya "Neye mal olursa olsun onu (Laura'yı) istiyorum" demesi (Bölüm 20), Laura'nın sonlandırmadan sonra ofise acil bir oturum için gelmesi, ancak bu oturumun ikisinin arasında fiziksel yakınlaşmayla sonuçlanması (Bölüm 34), Alex'in cenazesine Laura'yı da çağırması ve burada yakınlaşma (Bölüm 36), Paul'ün sonlandırmadan sonra Laura'nın evine gitmesi ve cinsel yakınlaşma (Bölüm 43)

Mesleki çift yönlü ilişkiler: Gina ile olan oturumlarda psikolojik danışma, meslektaş konsültasyonu ve süpervizyon ilişkisinin birbirine karıştırılması (Bölüm 5, 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40 ve 43)

Ev-ofis çalışma: Paul'ün eşiyle arası iyi olmadığı için ofiste uyuması (Bölüm 11), ofiste düş alması, giyinmesi (Bölüm 26); ofiste yaşadığından banyodaki ecza dolabında ilaçlarını unutması ve Sophie'nin bu ilaçlarla intihar girişiminde bulunması (Bölüm 18); eşiyle danışanları gelmek üzereyken ofiste kavga etmesi (Bölüm 6 ve 9); Laura'nın evin içindeki tuvaleti kullanmasına izin vermemesi (Bölüm 6); Paul'ün ev ve ofis sınırlarının muğlaklaştığı düşüncesi (Bölüm 30).

Oturumlarda yeme-içme: Sophie'nin ofise gelmeden pizza sipariş etmesi ve oturum sırasında pizzayı yemesi (Bölüm 26), oturumlarda psikolojik danışmanın ya da danışanların çay-kahve, su içmesi (Bölüm 2, 7, 12, 17, 20, 30 ve 32)

Hediye verme ve alma: Paul'ün, Alex'in hediye olarak getirdiği pahalı kahve makinesini kabul etmemesi (Bölüm 12), Sophie'nin küçük gemi maketini hediye olarak kabul etmesi (Bölüm 13), her ikisiyle de hediyein terapötik anlamını oturumda araştırması;

Sophie'yi jimnastik elemelerindeki başarısı için balonlarla karşılayarak kutlaması (Bölüm 41); Paul'ün Laura'nın krep sosunu hediye olarak kabul etmesi (Bölüm 26).

Telefon kullanma: Danışanların oturumlar sırasında telefon etmeleri, telefonu cevaplamaları ya da mesaj yazmaları (Bölüm 21, 32, 29 ve 30)

Fiziksel temas: Sonlandırmadan sonra veda ederken Sophie ile sarılma (Bölüm 41), Sophie ağlarken Paul'ün ona dokunarak destek olması (Bölüm 18); Sophie ıslak giysilerini değiştirmek için Paul'den yardım isteyince, Paul'ün eşini çağırarak ondan yardım istemesi (Bölüm 8); Laura'yla sonlandırmadan sonra vedalaşırken sarılma (Bölüm 21)

Ücret alma: Paul'ün sekreterinin olmaması nedeniyle ödemeleri danışanlardan kendisinin alması, fatura yazması (Bölüm 7, 17 ve 22)

Fiziksel yakınlık: Sophie'ye destek olmak için yanına oturması (Bölüm 23 ve 38)

Oturum süresi: Paul'ün Alex'in oturum süresini uzatma talebine olumsuz cevap vermesi (Bölüm 2 ve 11)

Danışanlara cep telefon numarasını verme: Paul'ün danışanına cep telefon numarasını vererek ihtiyaç olursa aramasını söylemesi (Alex, Bölüm 32 ve Sophie, Bölüm 35)

Aydınlatılmış onam. Sophie'nin annesini Sophie'yle hiç konuşmadan arayıp oturuma davet etmesi (Bölüm 18), Sophie ofiste ilaç alarak intihar girişiminde bulunduğu onu hastaneye yatırmaması (Bölüm 18); Sophie'nin babasını Sophie'nin izni olmadan oturuma almaması (Bölüm 41)

Gizlilik ve mahremiyet. Gizlilik ve mahremiyet konusundaki etik ikilemler, ($n = 21$, % 20.58) en fazla gözlemlenen etik durumlar arasında ikinci sırada yer almıştır. Danışan mahremiyeti ($n = 12$, %11.76) bu kategoride en fazla gözlemlenen durum olmuş, ikinci sırada gizliliğin dışına çıkılmasını gerekli kılan koruma ve uyarma görevi ($n = 5$, % 4.90) ile ilgili etik durumlar yer almıştır. Psikolojik danışmanların gizliliğin dışına çıkmalarında önemli bir gerekçe olan çocuk cinsel istismarı ($n = 3$, % 2.94) konusu ile ilgili durumlar üçüncü sırada yer almıştır.

Danışan mahremiyeti. Amy oturum sırasında kanama geçirip düşük yapınca, Paul'ün eşinden koltuktaki lekeyi çıkarmada yardım istemesi ve bu sırada eşine Amy ve Jake'le ilgili ayrıntılar aktarması (Bölüm 9); Amy çift oturumuna yalnız geldiğinde, Paul'ün konuştukları herşeyi Jake'in de bileceğini söylemesi (Bölüm 14); Laura ve Alex beraber olmaya

başladığında, Alex'in ısrarları karşısında Laura'nın oturumlarda verdiği bilgilerin gizli kalacağını söylemesi (Bölüm 17); Paul'ün eşinin yanında telefonda Sophie ile konuşması ve telefonu kapattıktan sonra ona az da olsa Sophie'den bahsetmesi (Bölüm 35); Alex'in cenazesinde kendini Alex'in psikoloğu olarak tanıtmaması, Laura'yı danışanı olarak tanıtmaması (Bölüm 36); ofisin giriş ve çıkış kapılarının ayrı olması (Bölüm 37); Alex'in babasının oturumlarla ilgili bilgi almaya geldiğinde ona, danışanın vefatından sonra da gizliliğe ve danışanın mahremiyetine bağlı kalması gerektiğini söylemesi (Bölüm 37); (sözde) süpervizyon oturumlarında danışan kimlik bilgilerinin paylaşılması (sezon boyunca).

Koruma ve uyarma görevi. Alex'in kendisine kalp krizi geçirecek kadar koşarak komaya girmesi (Bölüm 2); Sophie intihara eğilimli reşit olmayan bir danışan olduğu halde ebeveyninin bu konuda bilgilendirilmemesi (Bölüm 3 ve 8); Sophie, bisiklet kazasında kendini öldürmeye çalıştığını itiraf ettiği halde Paul'ün Sophie'nin annesini aramaması (Bölüm 18); Jake'in Amy'yi öldürme tehdidindeki ciddiyetini sorgulaması, gerekirse polisi arayacağını söylemesi (Bölüm 24)

Çocuk cinsel istismarı. Jimnastik koçunun Sophie'yle cinsel ilişkiye girmiş olması (Bölüm 23); Sophie'nin küçükken fotoğrafçı olan babasının evde çıplak modellerle çalışması ve onlarla ilişki yaşaması nedeniyle çıplaklığa ve cinsel ilişkilere tanık olmuş olması (Bölüm 33); David adlı avukatın Laura 16 yaşındayken onunla cinsel ilişkiye girmesi (Bölüm 26).

Reşit olmayan danışanların cinsel aktivitesi: Sophie'nin gittiği ev partisinde akranı bir çocukla cinsel ilişkiye girmesi (Bölüm 18)

Mesleki sorumluluk. Mesleki sorumluluk kategorisinde yer alan etik durumlar, bu çalışmada gözlemlenen etik durumlar arasında üçüncü sırada yer almıştır ($n = 10$, % 9.80). Bu kategoride en fazla psikolojik danışmanın rahatsızlığı ($n = 9$, % 8.82) teması ile ilgili etik durumlar gözlemlenmiştir. Mesleki yetkinlik konusunda bir (% 0.98) etik duruma rastlanmıştır.

Psikolojik danışmanın rahatsızlığı. Bu kapsamda tükenmişlik ($n = 7$, % 6.86) ve karşı aktarım ($n = 2$, % 1.96) konusundaki durumlar ağırlıklı olarak görülmüştür.

Tükenmişlik. Paul'ün oturum öncesi eşiyile ofiste kavga etmesinden dolayı oturuma odaklanamaması (Bölüm 9 ve 14); Paul'ün duygu durumunun danışanına fiziksel olarak saldıracak kadar sağlıksız olması (Bölüm 22); Gina'ya "Yorgunum" diyerek rahatsızlığını belirtmesi (Bölüm 40)

Karşı aktarım. Paul'ün Laura ile ilişkisinde erotik aktarımının gündeme gelmesi (Bölüm 5); Paul'ün Laura'yı başka bir uzmana yönlendirmeyi kesin biçimde reddetmesi (Bölüm 10)

Mesleki yetkinlik. Paul'ün, Amy ve Jake'in boşanma sürecinin hukuki yönlerini sorgulamaları üzerine, bu konuda yeterli bilgiye sahip olmadığını belirterek bir hukukçuyla görüşmelerini önermesi (Bölüm 42)

Tartışma

In Treatment dizisinin ilk sezonundaki 43 bölümün betimsel analizinin yapıldığı bu çalışmada, en fazla psikolojik danışma ilişkisiyle ilgili etik durumlar gözlemlenmiştir. Gizlilik ve mahremiyet konusundaki etik durumlar ikinci, mesleki sorumlulukla ilgili durumlar üçüncü sırada gelmiştir. Alan yazınında sıklıkla ele alınan sınırlar, cinsel olan ve olmayan çift yönlü ilişkiler (Gibson ve Pope, 1993; Nigro, 2004; Tarvydas ve Barros-Bailey, 2010) ve gizlilik (Gibson ve Pope, 1993; Lazovsky, 2008; Moyer ve Sullivan, 2008) gibi önemli etik konulara dizide çarpıcı örneklerle dikkat çekilmiştir.

Cinsel çift yönlü ilişkilerle ilgili (Lamb ve diğ., 2003; Neukrug ve Milliken, 2011; Pope ve diğ., 2006) erkek psikolojik danışmanlardan yana cinsiyet farkı, dizide özellikle işlenmiş önemli bir etik konu olmuştur. Türk PDR Derneği (2006) ve ACA (2014) etik kodları, mevcut danışanlarla duygusal ve cinsel ilişkileri net biçimde yasaklamaktadır. Eski danışanlar söz konusu olduğundaysa, son mesleki iletişimin üzerinden beş yıl geçmiş olması koşulu bulunmaktadır (ACA, 2014). Danışanının Paul'e duygusal ve cinsel ilgi duyması, oturumlar boyunca etkili bir psikolojik danışma yapılmasını olanaksız kılmıştır. Uygun biçimde yönlendirme yapılarak çözülebilecek bu durum, hiçbir koşulda etik kabul edilmeyen psikolojik danışman ve danışanın duygusal ve cinsel yaklaşmasıyla sonuçlanmıştır.

Paul'ün, danışanının duygusal ve cinsel ilgisine karşılık verme isteğine süpervizyonla ve psikolojik yardım alınarak çözüm üretilmesi beklenirdi. Ancak dizide bu durumla ilgili çıkmaza düşen Paul'ün, Gina ile süpervizyon, meslektaş konsültasyonu ve psikolojik danışmayı birbirine karıştıran ve etik olmayan bir ilişkiyle çözüm araması söz konusu olmuştur. Hatta, Paul'ün eşiyle birlikte Gina'dan çift danışması alması ile bu etik olmayan mesleki ilişkinin kapsamının genişletilmesi söz konusu olmuştur. Bu durum, hem mesleki bir çift yönlü ilişkiye neden olmuş, hem de Paul'ün mesleki sorumluluk gereği ihtiyacı olan yardımı almasına engel olmuştur. Etik kodlara göre, süpervizyon verenlerin süpervizyonları altındaki kişilere, süpervizyon ilişkisinin doğasından kaynaklanan güç farklılığı nedeniyle

psikolojik danışma yapmaları etik bulunmamaktadır (ACA, 2014). Aynı şekilde, iş arkadaşlığı yapmış ya da yapan meslektaşların birbirine psikolojik danışma yapmaları da etik bulunmamaktadır.

Aynı duruma mesleki sorumluluk açısından bakmak da mümkündür. Paul'ün yaşadığı düzeyde bir psikolojik danışman rahatsızlığı (tükenmişlik, yorgunluk, danışanlara öfke ya da hoşlanma gibi duygusal tepkiler verme, hatta Alex'le olduğu gibi danışanın kendisini tahrik etmesi sonucu fiziksel saldırıda bulunma) söz konusu olduğunda, mesleki sorumluluk gereği psikolojik yardım alınması gerekmektedir (ACA, 2014). Aynı etik koda göre, bu durumdaki meslektaşların psikolojik yardım almasına yardımcı olunmalıdır. Paul'ün Gina'ya da anlattığı bu tepkiler, onun psikolojik yardım almaya olan ihtiyacına işaret etmektedir. Paul'ün kendisinin bu ihtiyacını görmezden gelmesi, en önemlisi de Gina'nın bu ihtiyacı görmezden gelerek Paul'ü uygun bir psikolojik danışmana yönlendirmemesi, her ikisi için de mesleki sorumluluk açısından önemli bir etik dışı davranış olmuştur.

Dizide kendini açma konusu, sınırlar ve çift yönlü ilişkiler kapsamında en fazla gözlemlenen etik durum olmuştur. Alan yazınında önerildiği üzere (Corey, 2008; Corey ve diğ., 2007; Pope ve Keith-Spiegel, 2008; Zur, 2006; Zur 2008), psikolojik danışmanın kendini açması danışan yararı gözetilerek, danışanı yük altında bırakmadan, onu sıkıntıya sokacak, gereksiz bilgiler verilmeden yapılması koşuluyla etik bulunmaktadır. Paul'ün oturumlarda zaman zaman danışanlara yararı olacak anekdotlar anlatması, bu bağlamda etik bulunmaktadır. Yine bu tanıma göre, Paul'ün danışanların onun özel hayatıyla ilgili sorularını genel cevaplarla karşılaması da etik görülmektedir. Paul'ün annesinin depresyonu ve intihar eğilimi konusundaki duygularını, rüyalarını, geçmiş deneyimlerini paylaşması, danışanlar için gereğinden fazla bilgi şeklinde değerlendirilip, etik bulunmayabilir. Gina'nın Paul'e “aşkın her kuralın, etiğin üstünde” olduğunu söylemesi ise, Paul'ün yararını gözetmeyen, onu etik bir hataya yönlendiren, etik dışı bir kendini açma olmuştur.

Sınırlarla ilgili olan ve psikolojik danışmanları zaman zaman düşündüren danışanlardan hediye alma konusu, dizide dikkat çekici örneklerle işlenmiştir. Paul, Sophie'nin ufak hediyesini kabul etmekte sakınca görmemiş; ancak Alex'in pahalı hediyesini kabul etmemiştir. Her ikisiyle de, meslek etiğine uygun biçimde (ACA, 2014; Gerig, 2004) verdikleri hediyein terapötik anlamını ilgili oturumlarda araştırmıştır. Aynı şekilde kendisi de, jimnastik elemelerindeki performansını kutlamak amacıyla Sophie'ye balon hediye etmiştir. Güncel yaklaşıma göre (ACA, 2014) bu tür ufak hediyelerin kabulünde sıkıntı olmadığı gibi, asıl kabul edilmediklerinde danışana veya psikolojik danışma ilişkisine zarar

verilebileceği düşünülmektedir. Sınırlarla ilgili daha az gözlemlenen, ancak dikkate değer başka durumlara da rastlanmıştır. Oturumlar sırasında yeme-içme, gerekli görülen danışanlara cep telefonu numarasını verme, ya da danışanların oturumlar esnasında önemli buldukları telefonları açmaları yine sınırlarla ilgili olan ve sorun kabul edilmeyen durumlar olmuştur. Fiziksel yakınlık, dizide özellikle reşit olmayan danışana yanına oturarak duygusal destek vermede kullanılmıştır. Fiziksel temas ise, erotik olmayan dokunma (Foster ve Black, 2007) açısından bakıldığında Paul'ün yine Sophie'ye duygusal destek vermek amacıyla dokunması şeklinde gözlemlenmiştir. Paul'ün Laura ile vedalaşırken sarılması ise etik olması açısından sorgulamaya açık bulunmuştur. Paul'ün danışanlarından oturum ücretlerini sekreteri olmadığı için kendisinin almasının da ona sıkıntı yaşatan bir durum olduğu gözlemlenmiştir. Ev-ofis çalışmanın ise, özel hayat ve meslek hayatı arasındaki sınırları geçirgenleştiren, böylece pek çok etik dışı duruma zemin hazırlayan bir uygulama olduğu gözlemlenmiştir.

Danışan mahremiyeti, etik kodlarda (ACA, 2014; ASCA, 2010; Türk PDR-Der, 2006) gizlilik kapsamında ele alınmaktadır. Ev-ofis çalışmanın bütün olumsuzluklarını yaşayan Paul, etik bir uygulamayla ofisine giriş ve çıkış kapılarını ayırmış ve danışan mahremiyetini bu şekilde korumuştur. Alex'in cenazesinde kendisini Alex'in psikoloğu olarak tanıtmaması ve Laura'nın danışanı olduğunu söylememesi, danışan mahremiyetini koruyan davranışlar olmuştur. Dizide, Paul'ün Alex'in vefatından sonra da onun oturumlarda verdiği bilgilerin gizliliğini koruyacağını belirtmesi ve Alex'in babasına sadece genel bilgiler vermesi, danışanın vefatından sonra da gizlilik ve mahremiyetin sürdürülmesini öngören ACA (2014) etik kodları ile örtüşmektedir.

Dizide gizlilik konusunda eleştirilebilecek önemli bir durum, Paul'ün gerek Sophie'nin, gerekse Alex'in intihar eğilimlerinin farkına vardığı anda, koruma ve uyarma görevini üstlenerek bu danışanların yakınlarına bilgi vermemesi olmuştur. Daha ileri düzeyde bir önlem olarak, bu danışanların hastanede doktor gözetiminde tedavilerinin yapılması sağlanabilirdi. Bu şekilde Sophie'nin intihar girişimi, Alex'in de intihar etmiş olma olasılığı önlenebilirdi. Dizinin bu çalışmada içerik analizine dâhil edilmeyen ikinci sezonunda, Alex'in babasının Paul'e bu gerekçeyle çok yüksek bir tazminat miktarıyla vazifede ihmal (*malpractice*) davası açtığı görülmektedir. Sophie'nin de Paul'ün ofisinin tuvaletinde bulunduğu ilaçlarla intihar girişiminde bulunduğu düşünülürse, eğer Sophie kurtarılamasaydı Paul'ün büyük olasılıkla benzer bir davayla hem tedbirsiz davranmakla, hem de vazifede ihmalle suçlanması beklenebilirdi.

Gizlilik konusunda ülkemizde en fazla yaşanan etik ikilemlerden biri, çocuk cinsel istismarının zorunlu bildirimi konusudur. Dizide 16 yaşındaki Sophie'nin jimnastik koçuyla cinsel ilişkisi ve küçükken babası tarafından evde çıplaklık ve uygunsuz ilişkiler gibi durumlara maruz bırakılması, çocuk cinsel istismarı açısından bakılması gereken konular olarak gözükmektedir. Ancak, ABD'de her eyalette bu konuda farklı yasal düzenlemeler olduğu göz önünde bulundurulursa, Paul'ün Sophie'ye jimnastik koçuyla ilişkisinin kaç defa tekrarlandığını ve ne zamandır olduğunu sorması anlaşılabilir. Paul'ün yaşadığı Baltimore şehrinin bağlı olduğu Maryland eyaleti (Maryland Toplum Güvenliği ve Islah Hizmetleri, 2016), reşit olmayan çocukların ancak enste maruz kalmalarını zorunlu bildirim gerektiren çocuk cinsel istismarı suçu olarak tanımlamaktadır. Aile bireyleri dışındaki kişilerin 14 yaşından büyük çocuklarla cinsel ilişkisi, ancak üç seferden fazla ve 90 günü aşan bir süreklilik gösterdiği takdirde suç oluşturmakta ve zorunlu bildirim gerektirmektedir. Aynı yasaya göre, Sophie'nin babasının küçükken onu çıplaklık ve cinsel ilişkilere tanık olacak durumda bırakması, onun çocuk cinsel istismarı ile suçlanmasını gerekli kılmaktadır. Paul'ün bu konuda yetkililere bildirim yapmamış olması, suçun zaman aşımına uğradığını düşüncümlü olması olabilir. Türkiye'de de benzer biçimde yasalar (Türk Ceza Kanunu, 2004) ancak 15 yaşını tamamlamamış çocuklara karşı her türlü cinsel davranışı çocuk cinsel istismarı olarak değerlendirmektedir.

Sonuç

Türkiye'de son yıllarda özel televizyon kanallarının sayısının artmasıyla ve Internet üzerinden yasal biçimde dizi ve film izlemenin yaygınlaşmasıyla, yurtdışında tanınırlığı olan dizi ve filmlerin ülkemizde de özellikle üniversite öğrencileri tarafından ilgiyle karşılandığı görülmektedir. PDR lisans ve lisansüstü düzeydeki öğrencilerin, özellikle psikolojik danışma konulu dizi ve filmlere ilgi gösterdikleri; bu tür medyayı mesleki gelişim amacıyla kullanmaya istekli oldukları gözlemlenmektedir. Bu diziler arasında, HBO kanalının In Treatment dizisi, son yıllarda PDR öğrencileri arasında oldukça ilgi gören bir dizi olmuştur. Bu dizinin Meslek Etiği ve Yasal Konular dersinde işlenen sınırlar ve çift yönlü ilişkiler, gizlilik ve mahremiyet, mesleki sorumluluk gibi önemli etik konuların içselleştirilmesinde yaşantısal bir öğrenme yöntemi olarak kullanılması düşünülebilir. Ülkemizde yakın zamanda yapılan bir deneysel araştırma (Çetinkaya, 2017), dizinin meslek etiği öğretiminde öğrenciler tarafından geleneksel yöntemle göre daha olumlu biçimde değerlendirildiğini göstermektedir. Bu bağlamda, öğrencilerin diziyi ders içeriğinde yer alan kavramsal konular ışığında

değerlendirmeleri, bu konulara ilişkin örnekleri belirlemeye çalışmaları konuların sembolik örnekler üzerinden daha iyi anlaşılmasını sağlayabilir.

Öneriler

Uygulama açısından, öğretim elemanlarının öğrencilerden diziyi izlerken günlük tutmalarını ve dikkatlerini çeken etik durumları not etmelerini istemeleri önerilebilir. Derslerde sınıf içi tartışmalarla bu etik durumların kavramsal konulara paralel olarak irdelenmesi sağlanabilir. Bu araştırmanın önemli bir sınırlılığı, dizi bölümlerinin betimsel analizinin araştırmacı tarafından tek başına yapılmış olmasıdır. Bu nedenle, bu araştırmanın bulguları tedbirli biçimde yorumlanmalıdır. Gelecekte bu araştırmayı tekrarlamak isteyen araştırmacıların, bölümlerin içerik analizinin yapılmasında birden çok kodlayıcıyı araştırmaya dâhil etmeleri önerilmektedir.

Kaynakça

- Abramovitch, H. (2007). Stimulating ethical awareness during training. *Journal of Analytical Psychology*, 52, 449-461. doi: 10.1111/j.1468-5922.2007.00676.x
- American Counseling Association (2014). *2014 ACA Code of Ethics*. American Counseling Association. <http://www.counseling.org/docs/ethics/2014-aca-code-of-ethics.pdf?sfvrsn=4> adresinden erişildi.
- American School Counselor Association. (2010). *Ethical standards for school counselors revised*. ASCA. <http://schoolcounselor.org/magazine/blogs/september-october-2010/ethical-standards-for-school-counselors-revised> adresinden erişildi.
- Başkale, H. (2016). Nitel araştırmalarda geçerlik, güvenirlik ve örneklem büyüklüğünün belirlenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 9(1), 23-28.
- Beauchamp, T. L. ve Childress, J. F. (2001). *Principles of biomedical ethics*. 5. Baskı. Oxford: Oxford University Press. http://books.google.com.tr/books?id=14H7MOw1o4C&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false adresinden erişildi.
- Betan, E. J. (1997). Toward a hermeneutic model of ethical decision making in clinical practice. *Ethics & Behavior*, 7(4), 347-365. doi:10.1207/s15327019eb0704_6
- British Association for Counselling and Psychotherapy. (2016). *Ethical framework*. http://www.bacp.co.uk/ethical_framework/accessible.php adresinden erişildi.
- Corey, G. (2008). *Psikolojik danışma, psikoterapi kuram ve uygulamaları*. (Çeviren: Tuncay Ergene). Ankara: Mentis Yayınları.
- Corey, G., Schneider Corey, M. ve Callanan, P. (2005). An approach to teaching ethics courses in human services and counseling. *Counseling & Values*, 49(3), 193-207.
- Corey, G., Schneider Corey, M. ve Callanan, P. (2007). *Issues and ethics in the helping professions*. (7. Baskı). CA: Thomson Brooks/Cole.
- Council for Accreditation of Counseling and Related Educational Programs. (2016). *2016 standards*. <http://www.cacrep.org/for-programs/2016-cacrep-standards/> adresinden erişildi.
- Çetinkaya, R. S. (2015a). Ethical judgements of counselors: Results from a Turkish sample. *Ethics & Behavior*, 25(5), 400-417. doi: 10.1080/10508422.2014.941981

- Çetinkaya, R. S. (2015b). Ethical dilemmas of Turkish counselors: A critical incidents study. *British Journal of Guidance & Counselling*, 43(4), 476-491. doi: 10.1080/03069885.2014.987726
- Çetinkaya, R. S. (2015c). *Counseling ethics education at Turkish universities in a European context: A content analysis of Bologna Process Ethical and Legal Issues in Counseling course syllabi*. 7. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi, Muğla, Türkiye.
- Çetinkaya, R. S. (2017). A combined approach to teaching counselling ethics: A preliminary study. *British Journal of Guidance & Counselling*, Online First. doi: 10.1080/03069885.2017.1379594
- Doğan, S., Ercan, E., Koç, İ., Topkaya, N. ve Meydan, B. (2009). *Psikolojik danışma ve rehberlikte etik ve yasal konular dersi öğretme-öğrenme süreçleri: Ege Üniversitesi örneği*. 10. Ulusal PDR Kongresi, Adana, Türkiye.
- Flick, U. (2014). *An introduction to qualitative research*. 5. Baskı. Thousand Oaks, California: SAGE.
- Foster, D. ve Black, T. G. (2007). An integral approach to counseling ethics. *Counseling & Values*, 51, 221-234.
- Gerig, M. S. (2004). Receiving gifts from clients: Ethical and therapeutic issues. *Journal of Mental Health Counseling*, 26(3), 199-210. doi: http://dx.doi.org/10.17744/mehc.26.3.vwb3lfh68c7p7f4b
- Gibson, W. T. ve Pope, K. S. (1993). The ethics of counseling: A national survey of certified counselors. *Journal of Counseling & Development*, 71, 330-336. doi: 10.1002/j.1556-6676.1993.tb02222.x
- Hermann, M. A. (2006). The relationship between law and ethics. Herlihy, B. ve Corey, G. *ACA ethical standards case book* (6. Baskı, ss. 247-257). VA: ACA.
- International Association for Counselling (2017). *Ethics round table*. <https://www.iac-irtac.org/?q=node/32> adresinden erişildi.
- Internet Movie Database. (2008). *In Treatment*. <http://www.imdb.com/title/tt0835434/> adresinden erişildi.
- Jordan, A. E. ve Meara, N. M. (1990). Ethics and the professional practice of psychologists: the role of virtues and principles. *Professional Psychology: Research and Practice*, 21(2), 107-114. doi: 10.1037/0735-7028.21.2.107
- Kolay-Akfert, S. (2012). Ethical dilemmas experienced by psychological counsellors working at different institutions and their attitudes and behaviours as a response to these dilemmas. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 12(3), 1791-1812.

<https://edam.com.tr/kuyeb/pdf/en/9fb9ffe028976aad73cee865316f1b87erten.pdf>

adresinden erişildi.

- Koocher, G. P. ve Keith-Spiegel, P. (1998). *Ethics in psychology: Professional standards and cases* (2. Baskı). NY: Oxford University Press.
- Lamb, D. H., Catanzaro, S. J. ve Moorman, A. S. (2003). Psychologists reflect on their sexual relationships with clients, supervisees, and students: Occurrence, impact, rationales and collegial intervention. *Professional Psychology: Research & Practice*, 34(1), 102-107. doi:10.1037/0735-7028.34.1.102
- Lazovsky, R. (2008). Maintaining confidentiality with minors: Dilemmas of school counselors. *Professional School Counseling*, 11, 5, 335-346. doi:10.5330/PSC.n.2010-11.335.
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic enquiry*. CA: Sage Publications.
- Maryland Toplum Güvenliği ve Islah Hizmetleri. (2016). *Registerable sex crimes*. https://www.dpscs.state.md.us/onlineservs/sor/sor_crimes_article.shtml#_Toc280276154 adresinden erişildi.
- Moyer, M. ve Sullivan, J. (2008). Student risk-taking behaviors: When do school counselors break confidentiality? *Professional School Counseling*, 11(4), 236-245. doi:10.5330/PSC.n.2010-11.236
- Neukrug, E. S. ve Milliken, T. (2011). Counselors' perceptions of ethical behaviors. *Journal of Counseling & Development*, 89, 206-216. doi:10.1002/j.1556-6678.2011.tb00079.x
- Nigro, T. (2004). Counselors' experiences with problematic dual relationships. *Ethics & Behavior*, 14(1), 51-64. doi:10.1207/s15327019eb1401_4
- Nigro, T., ve Uhlemann, M. (2004). Dual relationships in counselling: A survey of British Columbian counsellors. *Canadian Journal of Counselling*, 38(1), 36-53.
- Pearson, B. ve Piazza, Nick. (1997). Classification of dual relationships in the helping professions. *Counselor Education & Supervision*, 37(2), 89-99.
- Pedersen, P. B., Draguns, J. G., Lonner, W. J. ve Trimble, J. E. (2002). *Counseling across cultures*. 5. Baskı. New York: SAGE.
- Pope, K. S. ve Keith-Spiegel, P. (2008). A practical approach to boundaries in psychotherapy: Making decisions, bypassing blunders, and mending fences. *Journal of Clinical Psychology*, 64(5), 638-652.
- Pope, K. S., Keith-Spiegel, P., ve Tabachnick, B. G. (2006). Sexual attraction to clients: The human therapist and the (sometimes) inhuman training system. *Training and Education in Professional Psychology*, 2, 96-111. oi:10.1037/1931-3918.S.2.96

- Rose, D. (2000). Analysis of moving images. Bauer, M. W. Ve George, G. (Ed.). *Qualitative research with text, image, sound: A practical handbook*. (Bölüm 2, Kısım 14, ss: 246-262). Thousand Oaks, California: SAGE.
- Shenton, A. K. (2004). Strategies for ensuring trustworthiness in qualitative research projects. *Education for Information*, 22, 63-75.
- Sperry, L. (2006). The ethical and professional practice of counseling and psychotherapy. MA: Pearson Education Inc.
- Şimşek, H. Ve Yıldırım, A. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. 10. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Tarvydas, V. M., ve Barros-Bailey, M. (2010). Ethical dilemmas of rehabilitation counselors: Results of an international qualitative study. *Rehabilitation Counseling Bulletin*, 53(4), 204-212. doi:10.1177/0034355210368566
- Türk Ceza Kanunu (2004). *Türk Ceza Kanunu*. <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5237.pdf> adresinden erişildi.
- Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği (2006). *Psikolojik Danışma ve Rehberlik alanında çalışanlar için etik kurallar*. Ankara: Türk PDR-Der.
- Urofsky, R. I. ve Engels, D. W. (2003). Philosophy, moral philosophy, and counseling ethics: Not an abstraction. *Counseling and Values*, 47, 118-130. doi:10.1002/j.2161-007X.2003.tb00229.x
- Yüksek Öğretim Kurulu. (2007). *Eğitim Fakültelerinde uygulanacak programlar*. http://www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/yeni_programlar_ve_icerik.htm adresinden erişildi.
- Warren, J., Covello, C., Zakaria, N. S., ve Zavaschi, G. (2012). The use of bookmarks in teaching counseling ethics. *Journal of Creativity in Mental Health*, 7, 2-15. doi: 10.1080/15401383.2012.685027
- Zakaria, N. S. (2013). *Counseling ethics education experience: An interpretive case study of the first year master's level counseling students* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Wyoming: Counselor Education and Supervision, University of Wyoming.
- Zur, O. (2004). To cross or not to cross: Do boundaries in therapy protect or harm? *Psychotherapy Bulletin*, 39(3), 27-32.
- Zur, O. (2006). Therapeutic boundaries and dual relationships in rural practice: Ethical, clinical and standard of care considerations. *Journal of Rural Community Psychology*, E9, 1. <http://www.zurinstitute.com/outoffofficeexperiences.html> adresinden erişildi.

Zur, O. (2009). *Self-disclosure and transparency in psychotherapy and counseling: To disclose or not to disclose, this is the question.*
<http://www.zurinstitute.com/selfdisclosure1.html> adresinden erişildi.

Zur, O. (2016). *What films can teach us about therapeutic ethics.* Online ders tanıtımı.
http://www.zurinstitute.com/movies_clinicalupdate.html adresinden erişildi.

Extended Summary

Counseling ethics has always been essential to counselor education worldwide. Council for Accreditation of Counseling and Related Educational Programs (CACREP, 2016) in the United States requires all counseling degree programs to offer a separate counseling ethics course. In Turkey, Council of Higher Education (CHE, 2007) requires all undergraduate Psychological Counseling and Guidance (PCG) programs to offer a specific Ethical and Legal Issues in Counseling (ELIC) course. Counseling ethics education aims to prepare prospective counselors in recognizing and ethically handling dilemmatic situations (Urofsky & Engels, 2003). Ethical issues regarding boundaries and dual relationships, and confidentiality are the most researched areas of ethical situations facing counselors. Boundaries and dual relationships include ethical situations such as counselor's self-disclosure, receiving and giving gifts, sexual and non-sexual dual relationships and touch (Corey, Schneider Corey, & Callanan, 2007; Zur, 2006). The issue of confidentiality and client privacy also arise frequently, especially in counseling minors (Koocher & Keith-Spiegel, 1998). Other ethical issues of professional responsibility, research and publication, and assessment ethics are less-researched areas regarding ethically dilemmatic situations.

Boundaries are considered to exist between the client and the counselor and around the counseling relationship (Sperry, 2006). The code of ethics (ACA, 2014; TPCGA, 2006) prohibit sexual and romantic dual relationships between counselors and clients. Similarly, counseling a supervisee is also not ethical due to the power differential in these relationships. It is believed that such dual relationships may jeopardize the client's wellbeing who is already vulnerable (Pearson & Piazza, 1997). Bulk of research revealed a gender difference regarding sexual (Lamb, Catanzaro & Moorman, 2003; Neukrug & Milliken, 2011; Pope, Keith-Spiegel & Tabachnick, 2006) and non-sexual (Çetinkaya, 2015a; Gibson & Pope, 1993; Nigro & Uhleman, 2004) dual relationships, with male counselors judging such situations as ethical more than their female counterparts do.

Codes of ethics (ACA, 2014; ASCA, 2010) emphasize that in case of serious and foreseeable harm to a client or other identifiable persons, counselors should breach confidentiality (Koocher & Keith-Spiegel, 1998). Research (Lazovsky, 2008; Moyer & Sullivan, 2008) shows that counselors tend to breach confidentiality in risky situations such as suicide, abortion, homicide, violence or suspected child sexual abuse. Recent research (Çetinkaya, 2015a; Kolay-Akfert, 2012) involving Turkish samples revealed that confidentiality was among the most ethically-dilemmatic situations.

Counseling ethics literature and code of ethics cover the above ethical issues widely. Thus, teaching about these ethical issues to prospective counselors seems essential. This mission involves employing experiential methods in teaching counseling ethics (Abramovitch, 2007; Corey et al., 2005; Doğan, Ercan, Koç, Topkaya & Meydan, 2009; Zur, 2016). Qualitative results from a very limited number of studies (Warren, Zavaschi, Covello & Zakaria, 2012; Zakaria, 2013) using experiential learning methods such as journaling, and making bookmarks report that students perceived this kind of learning experience as a positive and beneficial one. Results from a recent study (Çetinkaya, 2017) provide support for the efficacy of this show in teaching counseling ethics, with additional positive qualitative feedback from students regarding the method's benefits over traditional methods.

Another study (Çetinkaya, 2015c) shows that experiential methods in teaching ELIC course in Turkey are rarely used. The HBO TV series *In Treatment*, which has gained popularity in Turkey among the PCG students community, offers a rich array of ethical situations. The show may serve as a resource for students and counselor educators in supplementing theoretical information with symbolic examples. Results of this study may also inform the development of training programs in experimental studies examining the role of the show as an experiential method in teaching counseling ethics.

The current study analyzed the first season of HBO TV series *In Treatment* with a counseling ethics perspective. The author kept a journal while viewing each episode, noting down observed ethical situations (ethical behaviors and ethical transgressions), and performed a coding on the notes as advised by qualitative research experts (Flick, 2014; Rose, 2000). The coding and identification of recurrent themes were performed using categories of the ACA (2014) code of ethics as a guide.

Results revealed that ethical situations regarding boundaries and dual relationships ($n = 68$, 66.66 %) were the most prevalent, followed by situations of confidentiality and privacy ($n = 21$, 20.58 %), and professional responsibility ($n = 10$, 9.80 %). Situations involving self-disclosure ($n = 13$, 12.75 %) ranked first among situations concerning boundaries and dual relationships. Situations of dual professional and sexual/ romantic relationships (each $n = 9$, 8.82 %) ranked second. As for the category of confidentiality and privacy, situations regarding client privacy ($n = 12$, 11.76 %) ranked first, followed by situations involving duty to warn and protect ($n = 5$, 4.90 %), and those involving child sexual abuse ($n = 3$, 2.94 %). Situations regarding professional responsibility mostly involved those of counselor impairment ($n = 9$, 8.82 %).

Results from the descriptive content analysis of the first season of HBO TV series *In Treatment* emphasized the gender difference in counselors' attitudes towards sexual dual relationships that is often illustrated in the literature (Lamb et al., 2003; Neukrug & Milliken, 2011; Pope et al., 2006). Situations portraying boundary violations and sexual dual relationship between Paul and Laura constituted most of the ethically dilemmatic situations in the counseling relationship category. Paul's failure to breach confidentiality and take legal action in the face of Sophie's sexual relations with her coach might be contributed to Maryland Laws of Sexual Crimes (Maryland Public Safety and Correctional Services, 2016) restricting mandated reporting to cases of incest. Gina's failure to refer a highly disturbed and burnt-out Paul to a qualified helping professional, and Paul's insistence to continue counseling clients despite his emotional impairment constituted most of the ethical situations regarding professional responsibility. The instances portrayed on the show regarding gifts were in line with the counseling ethics literature (ACA, 2014; Gerig, 2004), with Paul accepting inexpensive gifts and rejecting expensive ones, while exploring their therapeutic meaning in both cases.

Results from this study may be resourceful in providing examples of ethical issues. Students may be required to view the episodes and journal their observations to further discuss them in class. Lack of multiple coders in data analysis is a major limitation of this study, thus results should be interpreted with caution. Future researchers may consider including multiple coders in data analysis.